

కోటి సారంగాలు

మోహన్

మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలయింది.

ఉదయం ఎనిమిది గంటలనుంచి కొండ ఎక్క
తున్నాము. ఆరు గంటలకు కర్నూలు నుండి రామప్ప
పాలెం వచ్చి అక్కడ మా లగేజీ మోసేందుకు ఇద్దరు
కూలీలను కుదుర్చుకున్నాము. ఆ కొండలో 'కోసారంగ్'
అని పిలువబడే కోటి సారంగాలను కనిపెట్టాలనేదే మా
మిత్ర బృందం ధ్యేయం.

ఆ వూరివాళ్ళను కొద్దిమందిని అడిగాం కాని వారెవరికి
"కోసారంగ్" ఎక్కడుందో తెలియదన్నారు. వెగా
అది చాలా భయంకరమైన సారంగమని దాని జోలికి
పోవద్దని భయపెట్టారు. కాని నాతోపాటు నా స్నేహి
తులు అరుణ్, ఇస్మాయిల్, క్రిష్ణ కూడా ఉత్సాహ
వంతులు కాబట్టి మా దృఢ నిశ్చయాన్ని మార్చలేక
పోయారు. నలుగురం ఉద్యోగస్తులం. 'కోసారంగ్'
గురించి విని వారంగోజులు సెలవురావటంతో సాహస

యాత్రకు పూనుకున్నాము.

“మోహన్, మనమిక్కడ కొద్దిసేపు రెస్టు తీసుకుంటే బాగుంటుంది, కాళ్ళు పీకుతున్నాయి” నసిగాడు ఇస్మాయిల్.

“అల్ రెట్, మనం నాలుగు గంటలు నడిచాము. ఆ కనిపించే చెట్టుక్రింద భోజనంచేసి ఒక గంట రెస్టు తీసుకుందాము” అన్నాను ఒక చిన్న మర్రిచెట్టువేపు నడునూ.

కొండ మే మింకా అరభాగం కూడా ఎక్కలేదు. ఇప్పటివరకూ కొండ ఎక్కేందుకు అనుకూలంగానే వుంది. అక్కడక్కడా చిన్నచిన్న చెట్లున్నాయి.

రెండు పెద్ద సంచులలో తెచ్చిన మా లగేజీ విప్పారు, మావెంట వచ్చిన గంగన్నా, మస్తాన్లు. ఒటానీల డబ్బాలు, స్టీలుమిట్ టిన్స్ ఓపెన్ చేసి వాటిని ఉడక బెట్టి మసాలావేసి చపాతీలు చేసారు. మాతో ఆరు పెద్ద వాటర్ బాటిళ్ళ నిండా నీరు తెచ్చుకున్నాము. కొండలో అక్కడక్కడా చిన్న సెలయేర్లున్నందున మాకు నీటిబాధలేదు.

భోజనంచేసి అరగంట ఆ చెట్టుక్రింద కూర్చున్నాము. తరువాత తిరిగి ప్రయాణం సాగించాము.

సాయంకాలం ఐదుగంటలయేసరికి కొండ మూడు వంతులు ఎక్కేశాము. దారిలో మాకు ఎటువంటి సారంగాలు కనిపించలేదు. కాని మేము నిరాశ చెందలేదు.

“నూర్జుదు అ సమించేలోగా ఒక చదునయిన ప్రదేశం చూసి ఈ రాత్రికి అక్కడ మకాంవేద్దాం” అన్నాడు కిట్టా. క్రిష్ణను మేమంతా ‘కిట్టా’ అని పిలుస్తాము.

పావుగంట నడిచాక ఒక పెద్ద గుట్ట వెనుక ముఖై గజాల చదునయిన ప్రదేశం కనిపించింది. అక్కడ చిన్న కాన్యాస్ టెంట్ వేశాం.

ఆరుగంటలయేసరికి మెల్లగా చలిగాలి మొదలయింది. ఆ రాత్రికి గంగన్న బీన్స్ గింజలు ఉడక బెట్టి, మాంసం వేపుడు చేసాడు. ఎనిమిది గంటలకు భోంచేసి, రేపు ఏ ప్రక్క బయలుదేరాల్సింది ఒక అరగంట మాట్లాడుకుని నిద్రకు ప్రకమించాము.

మేము మాతో రెండు డబుల్ బాగల్ గన్స్, నాలుగు డాగర్లు తెచ్చుకున్నాము. వాటిని పక్కలో వుంచుకొని పడుకున్నాము. ఉదయం నుంచీ నడచినందువల్ల కొద్ది సేపటికి నాకు నిద్రపట్టింది.

2

ఏదో శబ్దం వినిపించి హఠాత్తుగా ఉలిక్కిపడి నిద్ర లేచాను.

కొద్ది సేపటివరకూ నాకు అంత హఠాత్తుగా ఎందుకు మెలకువ వచ్చిందో తెలియలేదు. చేతికున్న గడియారం చూసాను. రాత్రి రెండుగంటలయింది.

మళ్ళీ ఆ శబ్దం వినిపించింది. ఆ శబ్దానికే నాకు మెలకువ వచ్చింది.

టెంటు బయట చలిమంట కాచుకుంటున్న గంగన్న పరిగెత్తుతూ టెంటులోకి వచ్చాడు.

“దొరా పులి గాండ్రంపు విన్నారా. కొద్ది సేపట్లో ఈ ప్రాంతానికి పులి వస్తుంది. ఈ కొండ చుట్టుప్రక్కల పులులు ఏ క్కువ గా వున్నాయి. ఆ పులితోపాటు ఇంకొన్ని పులులు కూడా రావచ్చు” గాభిరాగా వణుకుతూ చెప్పాడు గంగన్న.

ఇంతలో మరోసారి దగ్గరలో పులి గాండ్రింపు వినపడింది. ఆ శబ్దానికి కిట్టా లేచాడు.

“మోహన్ ఏమిటా చప్పుడు?” బద్ధకంగా ఒళ్లు విరుచుకుంటూ అడిగాడు.

“పులి — మనమున్న చోటుకే వస్తున్నట్లుంది. ఈ గన్ తీసుకుని లోడ్ చెయ్య” చెప్పాను, నేను రెండవ గన్ లోడ్ చేస్తూ.

అలికిడికి అరుచో, ఇస్మాయిల్, మా ఇంకో నౌకరు మస్తాన్ లేచి కూర్చున్నారు. వారు అడక్కముందే పరిస్థితి వివరించి జాగ్రత్తగా వుండమని హెచ్చరించి, తుపాకీ తీసుకొని టెంటు బయటికొచ్చాను. నా వెనుక కిట్టా ఇంకొక తుపాకీతో వచ్చాడు.

“మోహన్ నీవు ఆ చెట్టు చాటున మాటు వెయ్యి, నేను ఈ రాయి చాటున నించుంటాను” అన్నాడు కిట్టా టెంటుకు కొద్దిగా ప్రక్కనున్న ఓ చెట్టు చూపిస్తూ.

సరేనని, టెంటులో వున్న మిగతావారిని కత్తులు పట్టుకుని జాగ్రత్తగా వుండమని హెచ్చరించి, ఇద్దరం చాటుకు వెళ్ళిపోయాం.

నిముషాలు గడుస్తున్నాయి. పులి వున్న అలికిడిలేదు. అంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. పులి గాండ్రింపు కూడా విని పించడంలేదు. బహుశా, వేరే దారిలో వెళ్ళి వుంటుంది.

మరికొద్ది సేపు చూచి, టెంటువద్దకు వెళ్ళామనుకొని ఒక ఆడుగు వేళాను. యధాలాపంగా టెంట్ వెళ్ళ చూసాను. అంతే—నా గుండె దడదడలాడింది. ఒక్క క్షణం భయంతో గుండె ఆగినట్లయింది.

టెంటు వెనుకనుండి పులి నెమ్మదిగా నడుచుకుంటూ

వస్తుంది. నా కళ్ళు చీకటికి అలవాటుపడ్డందుకు పులి ఆకారం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. అది ఆరడుగుల పొడవు మూడడుగుల ఎత్తుతో ఏమాత్రం ఆత్రం లేకుండా ముందాగా నడుచుకుంటూ టెంటుకి పదడుగుల దూరంలో ఆగింది.

టెంటులో వున్నవారు పులి ముందునుంచీ వస్తుందని చూస్తున్నారు కాబట్టి వారికి పులి కనిపించలేదు. కిట్టూ పులిని చూసాడో, లేదో తెలియలేదు.

తుపాకి పులివైపు గురిపెట్టాను. ఆ చీకటిలో దాని తల స్పష్టంగా కనిపించడంలేదు. పులి కడుపుకు గురిపెట్టి ట్రిగర్ నొక్కాను.

నిశ్శబ్దముగా వున్న ఆ కొండల్లో తుపాకి పేల్చగానే శబ్దము గట్టిగా ప్రతిధ్వనించింది. గుండు నూటిగా పులి కడుపులో దూసుకుపోయింది.

పులి భయంకరంగా గాండ్రించింది. నేను రెండోసారి దానికి గురిపెట్టేలోగా అది తుపాకీ శబ్దాన్ని బట్టి నావైపు వురికింది.

రెండోసారి ట్రిగర్ నొక్కాను. కాని నా గురి తప్పింది. పులి వేగంగా నావైపు వస్తోంది. వున్న రెండు గుళ్ళూ కాల్యాను. తిరిగి లోడ్ చేసే సమయంలేదు. పరిగెత్తే అవకాశం అసలేలేదు.

పులి అయిదు గజాల దూరంనుండి పంజా ఎత్తి గాలిలో కెగిరింది. ఇక నా పని అయిపోయిందనుకొని భయంతో కళ్ళు మూసుకున్నాను.

‘ధన్’మంటూ తుపాకి పేలింది. గాలిలో కెగిరిన పులి కుప్పలా క్రిందికి పడింది. తుపాకి గుండు దాని తలలో దూసుకుపోయింది. అది గట్టిగా అరుస్తూ లేవ

బోయింది. ఇంతలో ఇంకొక బులెట్ దాని ఎడమ కంటిలో దూసుకుపోయింది.

ఏమి జరుగుతుందో అరంకాక చూస్తున్న నాకు కిట్టా గుండు చాటునుండి బయటకు రావటం కనిపించింది.

పులి కొద్దిసేపు గిలగిల తన్నుకొని నిర్జీవంగా పడిపోయింది.

టెంటునుండి అరుణ్, ఇస్మాయిల్, గంగన్నా, మస్తాన్లు బయటికి వచ్చారు.

కిట్టా పులి తలను కాలితో అటూ ఇటూ ఆడించాడు. “చనిపోయింది. సారీ మోహన్ పులి రావటం చూడలేదు. పులి ఈ వెపునుండీ వస్తుందని చూస్తుండిపోయాను. ఏమీ తేనేం, అపాయంనుంచీ తప్పించుకున్నాం” అన్నాడు నిట్టూరుస్తూ.

అంతలో, కొండలు మారుమోగేట్లు అరుపులు వినిపించాయి. ఈసారి ఒక పులి కాదు, అయిదారు పులుల గాండ్రంపులు నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకుంటూ వినిపించాయి.

“దొరా పులుల మంద వస్తుంది. తుపాకీ కాల్పులు విని అవి మన ప్రక్క రావచ్చు. మన మెక్కడ దాక్కున్నా వాసనపట్టి చంపుతాయి. ఒకేసారి అయిదారు వస్తే వాటిని తుపాకులతో కూడా ఎదిరించలేము” గజగజ వణుకుతూ కాళ్ళు స్వాధీనం తప్పినట్లు కూలబడ్డాడు గంగన్న.

ఈసారి పులి అరుపులు ఇంకా దగ్గర్లో వినిపించాయి.

“దొరా, మనం ఇక్కడినుంచి ఎంత త్వరగా బయల్దేరితే అంత మంచిది. అక్కడున్న చచ్చిన పులినిచూస్తే మనకోసం వెంటపడవచ్చు” అన్నాడు మస్తాన్ వంట సామాన్లు సంచితో సరుతూ.

“క్విక్, త్వరగా సామాను సర్పండి. ఆరుణ్ కమాన్. మనిదరం టెంటు షాక్ చేదాం. మీరిదరూ వారికి సామాను సర్పంటలో సాయపడండి” అంటూ టెంటు వెళ్ళు పరిగెత్తాను.

చకచకా మా లగేజంతా సరేశాం. టెంటు మడత వేసి బాగ్ లో పెడుతుంటే, దగ్గరిలో ఒక పులి దిక్కులు దదరిలేలా గాండ్రించింది.

“దొరా, పులులు దగ్గరికొస్తున్నాయి, త్వరగా కదలండి” అంటూ సంచి నెత్తుకుని పరుగుతీశాడు మసాన్.

తలా ఒక సామాను తీసుకుని మేము ఆ చీకటిలో, రాళ్ళు, ముళ్ళూ తొక్కుకుంటూ, తన్నుకుంటూ పరుగు తీశాం. పరుగెత్తుతూనే నా వద్ద వున్న గన్ లోడ్ చేశాను.

వీటవాలుగా వున్న కొండపై ఎక్కువ వేగంతో పరిగెత్తటం సాధ్యంకాలేదు. ఆ చీకటిలో జాగ్రత్తగా సాధ్యమయినంత వేగంగా కొండను ఎక్కసాగాము. అలా ఎంత దూరం నడిచామో తెలియదు. కాని భయం చెబ్బకు అలుపు, ఆయాసం తెలియటంలేదు.

నూన్యడు అరుణకిరణాలతో తూర్పున ఉదయించే సమయానికి మేము కొండపైకి ఎక్కేశాము. కొండ ఎక్కేంతవరకూ మేము ఎవరమూ మాట్లాడుకోలేదు. ఎక్కడా ఆగలేదు.

“అమ్మయ్యా, ఎలాగయితేనేం కొండ ఎక్కాము. ఆ పులులను తలచుకుంటే నా గుండె యిప్పటికీ దడదడ లాడుతుంది” అన్నాడు అరుణ్ ఒక చెట్టుకింద కూలబడుతూ.

గంగన్నా, మస్తాన్లు కొండ రాళ్ళపై గొంతు
క్కూర్చుని బీడీలు వెలిగించారు.

“గంగన్నా, నువ్వు ఈ కొండ ఎప్పుడూ ఎక్క
లేదా?” అడిగాను సిగరెట్ పాగ వదలుతూ.

“ఎందుకు ఎక్కలేకు బాబూ, నా చిన్నతనంలో
నేను గొర్రెల మందలను ఈ కొండలమీదనే మేపే
వాణ్ణి. కాని కొండ చివరి వరకూ ఎక్కడం ఇదే
మొదటిసారి. అప్పట్లో ఈ కొండల్లో పులులు తోడేళ్ళు
లేవు. పడేళ్ళ క్రితం మొదటిసారిగా గొర్రెలు కాస్తున్న
ఇద్దరు కుర్రాళ్ళను పులులు చంపాయి. అది చూసి
మిగతా పిల్లలు భయపడి అరచుకుంటూ ఊళ్ళోకి పరి
గెతుకొచ్చి చెప్పారు. కత్తులూ, కట్టారు తీసుకుని
మేము వెళ్ళేసరికి వాళ్ళ ఎముకలు తప్ప ఇంకేమీ మిగల
లేదు. అప్పటినుంచీ ఈ కొండల దరిదాపులకు కూడా
రావడం మానేశాము. ఏదో మిరిస్తున్న డబ్బుకు ఆశపడి,
మీ దగ్గర తుపాకులున్నాయన్న ధైర్యంతో మేము మీ
వెంట వచ్చామేకాని, ఈ కొండల్లో వున్న క్రూర
జంతువుల గురించి తెలియక కాదు బాబు” అన్నాడు
గంగన్న తుండుగుడ్డతీసి ముఖం తుడుచుకుంటూ.

“అయితే ఈ కొండల్లో తిరిగానంటున్నావు కదా,
నీకు ఆ సారంగం గురించి ఏమీ తెలియదా?” కుతూ
హలంగా అడిగాను.

“తెలీదు బాబు, కోసారంగ్ చేరుకోవాలంటే ఈ
కొండ అవతలివైపుకు దిగాలి అంటుండగా విన్నాను. ఆ
సారంగాన్ని బయటినుండి చూసినవారే చాలా తక్కువ.
దానిలో కోటి దారులున్నాయని మా తాతలు చెప్పే
వారు. అందుకే ఆ సారంగాన్ని ‘కోసారంగ్’ అని

పిలిచేవారట.”

“అయితే మనం కొండ ఎక్కాం కదా, ఈ రోజు ఆ ప్రక్కనుండి దిగి వెతుకుదాం. మన ఆద్యవ్వు బాగుంటే ఒక్క రోజులో ఆ సారంగం కనపడవచ్చు. మస్తాన్ త్వరగా టిఫిన్, టీ చేసివ్వు, ఓ గంట రెస్టు తీసుకుని బయలుదేరుదాం” అన్నాను ఒక కొండ రాతి వై
కూర్చుంటూ.

3

ఉదయం ఎనిమిది గంటలవరకూ విశ్రాంతి తీసుకుని తిరిగి ప్రయాణం సాగించాము. కొండ ఆవలివైపుకు దిగ నారంభించాము.

మేము ఎక్కినవైపుకన్నా దిగేవైపు కొండ చాలా ప్రమాదకరంగా వుంది. ముళ్ళచెట్లు గుబురులు, గుబు రులుగా వున్నాయి. కొండ కొన్నిచోట్ల నిలువుగా వుంది. అలాంటిచోట్ల తాళ్ళు కట్టుకుని దిగవలసి వచ్చింది.

కొండ దిగుతూ సారంగం కోసం వెతుకుతున్నాము. ఎక్కేటప్పుడు ప్రయాణం జరిగినంత వేగంగా దిగేటప్పుడు జరగడంలేదు.

మా ముందు నడుస్తున్న మస్తాన్ వున్నట్టుండి ఆగి వోయాడు.

“బాబుగారు ఇటు చూడండి” నిలబడిన చోటునుండి క్రిందికి చూపిస్తూ అన్నాడు.

“ఏమిటి?” అంటూ అరుణ్ ముందుకు వెళ్ళాడు. వెనుకనే నేను వెళ్ళాను. క్రిందికి చూస్తూనే నా కళ్ళు గిర్రున తిరిగాయి.

“ఓ మై గాడ్, ఎన్ని పాములు!!” శ్వాస బెనక్కు

జరిగి వణుకుతూ అన్నాడు అరుణ్.

మేము నించున్న చోటుకు పది, పదిహేను గజాల క్రింద కొద్దిగా చదును ప్రదేశం వుంది. ఆ ప్రదేశంనిండా కొన్ని వందల పాములు ఒకదానిపై ఒకటి పడి పొద్దుతున్నాయి. ఆ పాములు రకరకాల రంగుల్లో వున్నాయి. అడుగునుండి పదడుగుల వరకూ వున్న ఆ పాములు మెలికలు తిరుగుతూ పొద్దుతుండటం మానూంటే ఎలాటి వారికే నా భయం కలుగక మానదు.

“నా జీవితంలో ఇంత భయంకరమైన దృశ్యం చూడలేదు” తడి ఆరిపోయిన గొంతుతో అన్నాడు ఇస్మాయిల్.

“కమాన్, మనమిక్కడుండం ప్రమాదం. పాములు మనల్ను గమనించితే వెకి ప్రాకి రావచ్చు. త్వరగా వేరే త్రోవలో కొండ దిగుదాం” అన్నాడు కిట్టూ.

“దొరా! మనం ఈ దారిలో తప్ప మరే దారిలో కొండ దిగలేం. అటు చూడండి, ఎటు చూసినా కొండ నిలువుగా వుంది. దట్టంగా ముళ్ళచెట్లు ఆక్రమించుకున్నాయి. ఒకవేళ ఈ చెట్లు నరుక్కంటూ దారి చేసుకు వెళ్ళినా, ఒక్క అడుగు పక్కకు పడితే అగాధంలో పడిపోతాం. అందునా ఆ ముళ్ళపొదల్లో కూడా పాములుండవచ్చు” అన్నాడు గంగన్న నిరుత్సాహంగా.

“అయితే, ఇప్పుడేమి చేద్దాం? వచ్చిన దారిలో వెనక్కు వెళ్దామా?” అన్నాడు అరుణ్.

“వెనక్కు వెళ్ళే ప్రశ్నలేదు. ఇక్కడుంచి ఎలా గోలా ముందుకు వెళ్ళాల్సిందే. కావల్సి ఆ పాములను చంపయినా మనం ముందుకు పోవాలి” దృఢంగా అన్నాడు కిట్టూ సిగరెట్ అంటిస్తూ.

“ఇది చీమల పుట్టకాదు కాలితో నలపడానికి. ఇన్ని పాములను మనం ఎలా చంపగలం” చిరగా అన్నాను పాములను చూస్తూ.

“దొరా, ఇవి సామాన్యమైన పాములు కావు. వీటిని జిగట పాములంటారు. ఇవి చాలా భయంకరమైన విష సర్పాలు. ఇవి గాలిలో ఎగిరి తోకవై నిలబడగలవు. ఈ పాములెప్పుడూ గుంపులు గుంపులుగా వుంటాయి. వాటికేదె నా అపకారంచేసి వాటి కళ్ళలో పడానుంటే మనలో ఎవరూ ఇక్కడినుండి ప్రాణాలతో పోలేరు” మస్తాన్ భయంగా అన్నాడు.

“అల్ రైట్ మనం వెనక్కు వెళ్ళే ప్రశ్నలేదు. ఈ పాముల్ని చంపి ముందుకు పోలేము. ఈ కొండ దిగేందుకు ఇది తప్ప ఇంకేదారి లేదు. అయితే ఇప్పుడేమి చేద్దాం?” పాముల విన్యాసాలు గమనిస్తూ అన్నాడు ఇస్మాయిల్.

“ఇలా ఇక్కడ కూర్చునేకంటే ఎక్కడై నా దారి వుండేమో ప్రయత్నించడం మంచిది. మనం ముళ్ళ పొదలను నరుక్కుంటూ పోదాం. ఎక్కడయినా దిగేందుకు దారి కనిపించకపోదు” అని లేచాను.

శబ్దం కాకుండా మేము వచ్చిన దారిన కొంత దూరం కొండ ఎక్కి అక్కడినుంచీ ముళ్ళపొదలను నరుక్కుంటూ పక్కలకు నడిచాం.

ప్రక్కగా ఎంత దూరం వెళ్ళినా దిగేందుకు అనువయిన మార్గం కనిపించలేదు. అప్పటికే సూర్యుడు నడి నెత్తినకొచ్చాడు.

కొంచెం చదునయిన ప్రదేశం చూసుకుని ముళ్ళచెట్టు చాటున మకాంవేశాం. గంగన్న మస్తాన్ వంటచేయ సాగారు.

ఇస్కాయీల్ సిగరెట్ అంటించాడు. “ఇలాగయితే మనం ఆ సొరంగాన్ని చేరినట్టే. ఇప్పటికి ప్రాద్దుటినుండి కష్టపడి దిగినదానిలో సగం నూరం పెక్కాము. ఇలాగే ఇంకొంత సేపు ప్రయాణిస్తే తిరిగి కొండపైకి చేరుకుంటాము. ఎలాగోలా సాయంత్రం లోపల కొండ దిగే దారి కనిపెట్టాలి” అన్నాడు.

“నిజమే, మనం ప్రాద్దుటినుంచీ చేసిన ప్రయాణమంతా వ్యర్థమయింది. కాని క్రిందికి దిగటం ఎలా?”

“ఒక అయిడియా. ఆ కనిపించేచోట ముళ్ళపొదలు ఎక్కువగా లేవు. ఈ కొండపైన ఏ పెద్ద చెట్టుకో తాడు కట్టి దాన్ని పట్టుకుని క్రిందకు దిగుదాం, ఏమంటారు?” ఉత్సాహంగా అన్నాడు కిట్టూ.

“ఓ మై గాడ్, నీకేమైనా పిచ్చెక్కిందా. ఇక్కడి నుండి క్రిందికి దాదాపు నూరడుగుల లోతుంది. మనవద్ద నూరడుగుల తాడయితే వుండవచ్చుకాని, అది కొండలు దిగేందుకు పనికివచ్చేదికాదు. మధ్యలో తాడు తెగిపోతే? తాడు తెగకున్నా నూరు అడుగులు ఏ ఆధారం లేకుండా గాలిలో వూగుతూ క్రిందికి దిగడమంటే మాటలుకాదు” అగాధాన్ని చూస్తూ నమ్మలేనట్లు అన్నాడు అరుణ్.

“అంతకు మించి వేరే దారిలేదు....మనం తెచ్చిన తాడు నైలాన్ తాడు కాకున్నా చాలా గట్టి తాడు, సులభంగా తెగదు. తాడుకు అక్కడక్కడా ముడులు వేస్తే దిగడానికి అనువుగా వుంటుంది. కొద్దిగా కష్టపడితే సాయంత్రానికంతా మనం క్రింద వుంటాము” అన్నాను ఉత్సాహంగా.

ఎవరూ మాట్లాడలేదు. అందరూ ఆలోచనలలో మునిగిపోయారు.

అంతలో భోజనం తయారయిందని పిలిచాడు గంగన్న.
భోజనం ముగించి ఒక గంట విశ్రాంతి తీసుకున్నాము.

మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకు మా లగేజంతా పాక్
చేశాము. మేము దిగాలనుకున్న ప్రదేశం చుట్టుపక్కల
వున్న ముళ్ళచెట్లను, పొదలనూ మస్తాన్ కత్తితో సరికే
సాడు.

నేను బాగ్ లోంచి రెండు పెద్ద తాళ్ళు తీసాను.
అవి ఒక్కొక్కటి వంద అడుగుల పొడవున్నాయి.
వాటి రెంటిని గలిపి గట్టిగా ముడిచేశాను.

తాడును కట్టడానికి దరిదాపులో పెద్ద చెట్లను
కనిపించలేదు. అయిదు అడుగుల దూరంలో ఒక పెద్ద
కొండరాయి వుంటే, దానికి తాటిని బలంగా కట్టాను.
మేమంతా కలిసి ఆ తాటిని లాగిచూశాం. ఆ రాయి
కదలలేదు. తాడు కూడా గట్టిగానే వుంది.

తాడు మెల్లగా లోయలోకి విడిచాము. అది క్రింది
వరకూ సరిపోయి యింకా మిగిలింది.

“ముందు నేను దిగుతాను. ఆ తరువాత లగేజి దింపి
మీరు దిగండి” అన్నాడు కిట్టూ.

తాటిని రెండుసార్లు గట్టిగా లాగి, మెల్లగా లోయ
లోకి కాళ్ళు విడిచి రెండు చేతులతో తాడు పట్టు
కున్నాడు.

బరువు పడగానే తాడు కటకటమంటూ కొద్దిగా
సాగింది. అందరం ఊపిరి బిగబట్టి చూస్తున్నాము. భయం
లేదన్నట్లు తల వూపి మెల్లగా క్రిందికి దిగసాగాడు
కిట్టూ.

గాలిలో తాడు ఆటూ, ఇటూ పూగుతూ ముళ్ళ
పొదలను తాకుతుంది. కిట్టూ సగం దూరంవరకు ఏకబిగిన

దిగి, తాటిముడిని కాలివేళ్ళమధ్య పట్టుకుని కొద్దిసేపు నిలుచుండిపోయాడు. అంత ఎత్తునుండి దిగాలంటే చేతుల్లో బలం వుండాలి.

కిట్టూ నిమిషం తరువాత తిరిగి దిగనారంభించాడు. ఏ ఆటంకం లేకుండా లోయలోకి చేరి ఒక పెద్ద రాయి పైన నిలబడి తాటిని వూపాడు. కిట్టూ మా కళ్ళకు చాలా చిన్నగా అస్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాడు.

మస్తాన్ తాటిని పెకి చేదాడు. నేను తాడు ఎక్కడన్నా దెబ్బతినిందేమోనను చూశాను. ఎక్కడా దెబ్బ తినలేదు.

తాటి చివర మా లగేజీవున్న రెండు సంచుల్లో ఒక దాన్ని కట్టి మెల్లగా అందరం కలిసి లోయలోకి విడిచాము. లోయలో దాన్ని కిట్టూ విప్పకున్నాడు. అలాగే రెండవ సంచి కూడా పంపాము.

“మస్తాన్ ఈసారి నువ్వు దిగు” అన్నాను.

మస్తాన్ తాటిని గట్టిగా గుంజి, కొండ రాతికి నమస్కరించి దిగసాగాడు. ఎంతో అనుభవమున్నవాడిలా ఎక్కడా ఆగకుండా చకచకా దిగి రెండు నిమిషాల్లో లోయ చేరుకున్నాడు. తరువాత గంగన్న దిగాడు. మస్తాన్, గంగన్నలు నలభై ఏళ్ళ పైబడిన వాళ్ళు. వారిదరూ ఎంతో సునాయాసంగా క్రిందకు దిగారు.

“ఈసారి నేను దిగుతాను” అని తాడును పట్టుకున్నాడు ఇస్మాయిల్. ఇస్మాయిల్ సగం దూరం దిగాక తాడును కట్టిన కొండరాతికేసి చూసాను. అక్కడ కనిపించిన దృశ్యానికి నా వల్ల భయంతో జలదరించింది.

“అరుణ్” గట్టిగా అరిచాను ఆ రాతివైపు వురుకుతూ.

దిగేటప్పుడు తాడు అటూ ఇటూ వూగటంవలన రాతికి రాసుకుంటూ తాడు సగం తేగివుంది. ఇంక రెండేగెండు పారలున్నాయి. ఏ క్షణానయినా తాడు తెగవచ్చు.

“అరుణ్, ఆ తాటిని గట్టిగా పట్టుకో” కంగారుగా అరిచాను.

తేగిన తాటికి కొద్దిమందర ఇద్దరం కలిసి తాటిని గట్టిగా పట్టుకున్నాము.

నా శరీరమంతా చెమటలు పడుతున్నాయి. ఒక వేళ తాడు తేగితే మే మిద్దరం ఆ తాటిని ఆపగలమా? మాకు పట్టుకు నేందుకు ఏ ఆధారం లేదు. తాడు మా చేతినుంచీ జారితే ఇస్మాయిల్ లోయలో పడిపోతాడు. చూడటానికి ఎముకలు కూడా మిగలవు.

రెండు నిమిషాలు అలా ఊపిరి బిగించి తాటిని పట్టుకున్నాం. కొద్ది సేపటికి మా చేతికి తాడు తేలికగా తగిలింది. నేను లోయలోకి తొంగిచూశాను. ఇస్మాయిల్ లోయలో గంగన్న పక్కన నిలబడి వున్నాడు. గండం గడిచినందుకు హాయిగా గాలి పీల్చుకున్నాను.

తాటిని పెకిలాగి తేగిన దగ్గరికి తాటిని తీసివేసి, తిరిగి బలంగా రాతికి కట్టాము. తాటిని లాగిచూశాం, గట్టిగా నేవుంది.

“నేను దిగుతాను” అని నా జవాబుకు ఎదురు చూడకుండా తాడు పట్టుకుని లోయలోకి జారాడు అరుణ్.

అరుణ్ సన్నగా గెడకర్రలా వుంటాడు. ఇంత ఎత్తునుంచి జాగ్రత్తగా దిగగలడా అని అనుమానించాను. నా అనుమానం నిరాధారమయింది.

చకచకా సగందూరం దిగి అక్కడ కొద్దిసేపు నిలిచి,

సునాయాసంగా క్రిందికి దిగిపోయాడు.

చివరగా నేను మిగిలాను.

తాటిని ఒకసారి పరీక్షించి, నెమ్మదిగా లోయలోకి జారాను. పావు భాగం దిగాను. తాడు అటూ ఇటూ కదులుతోంది. ఒకవేళ తాడు ఇంతకుముందులా తెగితే పైన చూసేందుకు ఎవరూ లేరు. దేవునిపైన భారంవేసి దిగసాగాను.

కొండలు ఎక్కటం, దిగటం నాకు కొత్తకాదు. నేను కాలేజిలో N.C.C. లో వున్నాను. N.C.C. క్యాంపులలో ఎన్నోసార్లు కొండలను ఎక్కిదిగాను. కాని ఈసారిందుకో భయమేస్తుంది.

లోయలోకి దిగేసరికి నాకు కొద్దిగా ఆయాసం వచ్చింది.

“మోహన్, ఈ తాటిని ఇక్కడే వుంచి పోదామా” అడిగాడు కిటూ.

“అంతకంటే ఏమిచేయగలం, మనం లాగినా ఈ తాడు రాదు. వెళ్ళేప్పుడు కొండ ఎక్కేందుకు వుపయోగ పడుతుంది” అన్నాను కర్చిఫ్ తో ముఖం తుడుచు కుంటూ.

“అమ్మబాబోయ్, ఈ కొండను తాటితో వేరే ఆధారం లేకుండా ఎక్కడం నావల్లకాదు!” కొండ పైకి చూస్తూ అన్నాడు ఇస్మాయిల్.

కొండపైపు చూసాను. కళ్ళు గిర్రున తిరిగాయి. మేము కట్టిన తాడు మొదలు కనిపించటంలేదు. ఈ కొండను తాటితో ఎక్కటం అసాధ్యంగా కనిపించింది.

“సరే! ఆ సంగతి తరువాత చూద్దాం. ప్రస్తుతం మన కార్యక్రమము గురించి ఆలోచిద్దాం” అన్నాడు

సిగరెట్ వెలిగినూ.

“గంగన్నా కొద్దిగా టీ తయారుచేసివ్వు” అన్నాడు కిటూ ఒక రాలిపెన కూర్చుంటూ.

కొండనీడ లోయలో పడుతుంది. చల్లగా గాలి వీస్తోంది. నూర్యుడు కనిపించటంలేదు. శరీరం ఆ వాతా వరణంలో హాయిగా రిలాక్స్యైంది.

“మస్తాన్, ముందు సంచీల్లోనుండి గన్స్ బయటకు తియ్యి” అన్నాను ఆ ప్రశాంతతనుండి తేరుకుని.

“ఎందుకూ?” అడిగాడు కిటూ.

“ఏ సమయంలోనె నా ఇటువైపు క్రూరమృగాలు రావచ్చు. అందుకే అన్ని సమాయాలలో తుపాకి చేతిలో వుండటం మంచిది.”

మస్తాన్ తుపాకులు తీసి ఇచ్చాడు.

కొద్ది సేపటికి గంగన్న చిన్న అల్యూమినియం కప్పులతో టీ తెచ్చి యిచ్చాడు. టీ తాగి అరుణ్ తప్ప అందరిం సిగరెట్లు అంటించాము. అరుణ్ కు సిగరెట్ అలవాటులేదు.

“ఔమెంతైంది దొరా!” గంగన్న అడిగాడు.

వాచ్ చూసాను. నాలుగున్నర అయింది. అప్పుడే లోయలో చీకట్లు ముసురుకుంటున్నాయి.

“ఈ రోజు మనం సారంగం వెతకలేము. ఈ రోజు రెసు తీసుకుని రేపు ‘కోసారంగ్’ అణ్వేషణ ప్రారంభిద్దాం” అన్నాను.

“అవును. పొద్దుటినుండి నడిచి, నడిచి కాళ్ళు వీకు తున్నాయి” కాళ్ళు జాడిస్తూ కిటూ అన్నాడు.

“ఈ ప్రశాంతతను చూస్తూంటే ఇక్కడినుండి వెళ్ళాలనిపించటంలేదు. పట్టణాలకు ఇక్కడికి ఎంత

తేడా. అక్కడ ఈ రమణీయమైన దృశ్యాలు, ఈ చల్ల గాలులు, ఈ నిశ్శబ్దత వుండవు" లోయ సౌందర్యం చూసి పరవశంగా అన్నాడు ఇస్కాయీల్.

నిజంగా లోయ ఎంతో రమణీయంగా వుంది. పెద్ద పెద్ద చెట్లు, పచ్చిక, రకరకాల పక్షుల కిలకిలలు. ఒక ప్రక్క పారుతున్న సెలయేరు ఎంతో మనోరంజితంగా వుంది.

“ఈ ప్రకాంతత వెనుక ఎన్ని విషక్రిములు, క్రూర జంతువులు వుంటాయో మీకు తెలీదు బాబు. కాగ్ర తగా నడుచుకోకపోతే ఇలాంటి ప్రదేశాలలో ఒక్క గోజు కూడా బ్రతకలేము” కాళ్లు కడగటానికి సెలయేటివైపు పోతూ అన్నాడు మస్తాన్.

కమ్మగా వినిపిస్తున్న రకరకాల పక్షుల అరుపులు వింటూ అందరం ఆలోచనలో మునిగిపోయాం.

గంగన్న, మస్తాన్ కలిసి టెంటువేశారు.

ఆరుగంటలయేసరికి విపరీతంగా చలి మొదలయింది.

గంగన్న అక్కడక్కడ ఎండు కట్టెలు ఏరి చలిమంట వేశాడు. అందరం మంటచుట్టూ కూర్చున్నాం.

ఏడుగంటలకలా భోజనం ముగించి, మా బాగ్ లో వున్న దుప్పట్లు తీసికొని టెంటులో పడుకున్నాము.

చలికి మా దుప్పట్లు చాలటంలేదు. అయినా అలిసి వున్నందున వెంటనే నిద్రపట్టింది. ఆ రాత్రి ఎలాంటి అవాంతరాలు ఎదురవలేదు.

4

పక్షుల అరుపులకు నాకు మెలకువ వచ్చింది. అప్పుడు సమయం ఆరుగంటలు కావస్తుంది. లోయలో ఇంకా వెలుగు రాలేదు.

మస్తాన్, గంగన్న, ఇస్మాయిల్ టెంటు బయట చలిమంట ముందు కూర్చున్నారు. అరుణ్, కిటూ ఇంకా లేవలేదు.

నేను లేచి టెంటునుంచి బయటకు వచ్చాను.

“రండి బాబూ” అంటూ కాస్త పక్కకు జరిగి కూర్చున్నాడు మస్తాన్.

చలిమంటముందు కూర్చుని మండుతున్న పుల్లతీసి సిగరెట్ వెలిగించుకున్నాను.

“మోహన్, ఇంతకూ మనం ఆ సారంగాన్ని కనుక్కోగలమంటావా!” మళ్లీ తలకు చుట్టుకుంటూ సందేహంగా అడిగాడు ఇస్మాయిల్.

“మనం అంచుకోసమేకదా ఇంతదూరం వచ్చింది. ఈ లోయ చుట్టూ పక్కల ఎక్కడో వుండివుంటుంది. జాగ్రత్తగా గమనిస్తూ పోతే దొరకవచ్చు. ఒకవేళ సారంగం కనపడకపోయినా నష్టంలేదు, కొన్ని రోజులు ఈ లోయ సౌందర్యాన్ని ఆస్వాదించి వెళ్ళిపోదాము.”

ఇంతలో, అరుణ్ కిటూ లేచివచ్చారు.

అందరం టీ తాగి టవళ్ళు, సోప్ తీసుకుని సెలయేరు వెళ్ళు బయలుదేరాం. నేను టెంటునుంచి ఒక గన్ తీచాను. సెలయేటికి నీటికోసం వచ్చిన ఏ క్యూర మ్యుగాలయినా ఎదురుకావచ్చు. జాగ్రత్తగా వుండటం మంచిది.

సెలయేరు ప్రశాంతంగా పారుతుంది. నీరు వెచ్చగా వుంది. మొఖం కడుక్కుని టెంటువద్దకు తిరిగివచ్చాం.

పుల్కాలు, బటానీగింజల కూరతిని, కాఫీ తాగి లగేజీ సర్దుకుని బయలుదేరేసరికి ఉదయం ఎనిమిదిగంటలయింది.

ముందు లోయ ఉత్తరపు దిక్కున బయలుదేరాం.

షేము లోనికిపోయేకొద్దీ దటమైన అడవి యెదురయింది. అలా చాలాదూరం నడిచాము. దారిలో రెండు సారం గాలు కనిపించాయి. కాని అవి అయిదుగజాలకే అంత మయ్యాయి. నిరాశి చెందకుండా అలాగే ఆస్వేషణ సాగించాము.

వాచ్ చూసేంతవరకూ మధ్యాహ్నం ఒంటి గంట అయిందని తెలియనేలేదు. చిక్కటి అడవి కావటంవలన నూర్యుడు కనిపించటంలేదు. అడవిలో వెలుగుమాత్రం వుంది. మా దారిలో ఒక చిన్న వాగు యెదురయింది.

ఆ వాగు పక్కన భోజనంచేసి, ఒక గంట రెస్టు తీసుకున్నాము. తిరిగి ప్రయాణం మొదలయింది.

“సారంగం కొండలో మలచబడిందని చెప్పావుకదా. ఒక వేళ దాని బిలం కూడా కొండ అంచుకే వుండేమో. మనం ఈ అడవిలో వెతికేబదులు, కొండ అంచున వెతుకుదాం” అన్నాడు అరుణ్.

దానికి అందరం అంగీకరించాం.

ఒక గంటనేపు నడిచి లోయకు ఒక ప్రక్కనున్న, కొండ అంచును చేరుకున్నాం. కొండ నిలువుగా ఎక్కేందుకు వీలుకాకుండా వుంది. కొండ అంచును ఆనుకుని నడవసాగాం.

అలా రెండు గంటలు కొండ అంచును పరిశీలిస్తూ నడిచాము. సాయంత్రం అయిదు గంటలయింది.

“మోహన్ అటు చూడు” గట్టిగా సంతోషంగా ఆరిచాడు కిటూ.

కిటూ చూపించినవైపు చూశాను. మాకు కొద్ది దూరంలో కొండకు పదదుగుల ఎత్తులో గుండ్రటి బిలం వుంది. అది దాదాపు ఆరదుగుల ఎత్తుంది. మనిషి సునా

యాసంగా దానిలో నడిచిపోవచ్చు.

“బాబయ్య, అదే కోసారంగ్” ఉత్సాహంగా అన్నాడు గంగన్న.

“నీ కెలా తెలుసు గంగన్నా?”

“మా తాత చెప్పేవాడు బాబయ్య, కోసారంగ్ బిలం దాదాపు ఆరడుగుల ఎత్తుంటుందని, అది భూమికి కాస ఎత్తులో వుంటుందని చెప్పేవాడు. మా తాతకు ఎవరో చూసినవారు చెప్పారట.”

మస్తాన్ బీడి అంటినూ అడిగాడు “సారంగ్ బిలం భూమికి పదడుగుల ఎత్తులో వుంది. ఆ సారంగాన్ని మీరు ఎలా చేరుకుంటారు?”

“అదేమంత పెద్ద పని కాదులే. ఇప్పటికే చీకటి పడింది. రేపు ఆ విషయం ఆలోచించవచ్చు. ముందు టెంటువేయండి” అన్నాను.

అయిదు నిమిషాల్లో సారంగానికి పదిగజాల మారంలో టెంటువేశారు. మస్తాన్ బీ తయారుచేయసాగాడు.

బీ తాగుతూ రేపు ఈ సారంగ్ బిలంవరకు ఎలా ఎక్కవలసింది. సారంగంలో ఏమిచేయాల్సింది ఉత్సాహంగా మాట్లాడుకున్నాం.

“దొరా మీరు సారంగంలోకి పోయి తిరిగి ఎప్పుడు వస్తారు” అడిగాడు గంగన్న.

రామప్ప పాలెంలో గంగన్నను, మస్తాన్ ను జీతానికి కుదుర్చుకున్నప్పుడే వారు సారంగం లోనికి రామని కచ్చితంగా చెప్పేశారు. ఆ సారంగం భయంకరమైనదని విన్నామని, కావల్సే మేము తిరిగి వచ్చేవరకూ సారంగ్ బిలంవద్దే వుంటాము కాని సారంగంలోనికి రాము అన్నారు.

“గంగన్నా మేము సారంగంనుంచీ రెండురోజులలో తిరిగివస్తాం. మీరు మా కోసం చూడు నాలుగురోజులు చూడండి అప్పటికే మేము తిరిగిరాకుంటే మీరు ఏదో ఒక దారిలో రామప్పపాలెం వెళ్ళిపోండి. మీకు ఒక తుపాకి విడిచిపోతాము” అన్నాను.

“అయితే మీకు తిరిగివస్తామన్న నమ్మకం లేదా బాబయ్యా” అశ్చర్యంగా నోరు తెరచి అడిగాడు మస్తాన్.

గట్టిగా నవ్వాడు కిట్టూ “పిచ్చివాడా, నమ్మకం లేకకాదు, ఒకవేళ మేము తిరిగిరావటం ఆలస్యమయితే మీరు వెళ్ళండి. మాకోసం ఎదురుచూస్తూ ఎన్నిరోజులని వుండగలరు. మేము తరువాత పాలెంలో కలుసుకుంటాం” అన్నాడు.

సరేనంటూ రాత్రికి వంటచేయటంలో నిమగ్నులయ్యారు.

‘కోసారంగ్’ కనుగొన్న సంతోషంలో వోల్డు టావరిస్ ఫుల్ బాటిలు కాళీచేశాం. నేను మాత్రం కొద్దిగా తీసుకున్నాను, రాత్రి ఏదైనా ఆపద ఎదురైతే రెడీగా వుండేందుకు. మేము తెచ్చుకున్న సీసాల్లా ఇంకా ఒకటి మిగిలింది.

5

ఉదయం ఎనిమిదిగంటలకల్లా కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని, టిఫిన్ తిని రెడీ అయ్యాం.

అడవిలోనుండి పదడుగుల పొడవున్న రెండు పెద్ద కొమ్మలను నరికి తెచ్చాడు గంగన్న. ఆ రెండు కొమ్మలను కత్తితో శుభ్రంగా చెక్కి వాసాల్లా తయారుచేశాడు. ఆ రెండు వాసాలను దగ్గరగా పెట్టి అడ్డంగా చిన్నచిన్న

క పైలు పెటి అడవి తీగలతో బిగించాడు. అది నిచ్చనలా
తయారయింది.

మా దగ్గరున్న ఆహారంలో మస్తాన్ కు గంగన్నకు
అయిదురోజులకు సరిపడేలా యిచ్చి మిగిలినవి పాక్
చేసుకున్నాం. మేం వచ్చేటప్పుడు మాతో విటమిన్
టాబెటు, నీరు దొరకనిచోట దప్పికవేయకుండా వుం
డేందుకు కావలసిన టాబెటు తెచ్చుకున్నాం. సారం
గంలో ప్రయాణించేప్పుడు ఆహారం లైట్ గా వుండాలని
మాతో బ్రెడ్, బటర్, జామ్ టిన్నులు తెచ్చుకున్నాం.

టెంటును గంగన్న వాళ్ళకే యిచ్చేశాము. దానితో
మా కిక్ పనిలేదు.

గంగన్నకు తుపాకి ఎలా కాల్యాలో నేర్పాను.
కొన్ని తూటాలు, ఒక తుపాకి వారికిచ్చాను. వారికి
ఇవ్వవలసిన నాలుగువందల రూపాయలకంటే వంద
రూపాయలు ఎక్కువ యిచ్చాను.

“చూడు గంగన్నా, మేము మూడు రోజులలో
సారంగంనుంచి తిరిగిరాకుంటే, మీరు మాకోసం ఎదురు
చూడక వెళ్ళిపోండి. మా గురించి ఎలాంటి ఆదుర్దా
పడవదు. మాకేవే నా ఆపదలు ఎదురైతే ఎదుర్కొనేందుకు
సన్నద్ధంగా వున్నాము” అన్నాను గంగన్నతో.

“నాకేమిటో భయంగా వుంది బాబు. మీరు ఆ
సారంగంలోకి వెళ్ళాలని ఎందుకింత పట్టుదలగా
వున్నారో ఆరంకావటంలేదు” గంగన్న సారంగంవైపు
దిగులుగా చూస్తూ అన్నాడు.

“పరవాలేదు, మాకే ఆపదా రాదు. మా గురించి
దిగులుపడవదు!”

“సరే, మీ ఇష్టం బాబు” అని నిచ్చిన తీసి సారం

గానికి ఆనించారు మస్తాన్, గంగన్నలు.

మేము లగేజిని మోసేందుకు వీలుగా నాలుగు చిన్న బాగ్లలో సరుకుని వీపుకు కట్టుకున్నాం. ముందు ఇస్మాయిల్ నిచ్చిన ఎక్కి సారంగంలో అడుగుపెట్టి నిలబడాడు. తరువాత అగుణ్, కిటూ ఎక్కారు.

“మూడు రోజులలో మేము రాకుంటే మీరు వెంటనే ఈ ప్రదేశం వదిలి వెళ్ళిపోండి” చివరిసారిగా వారిని హెచ్చరించి, నేనూ నిచ్చిన ఎక్కి సారంగ బిలంలో అడుగుపెట్టాను.

నిచ్చిన పైకి తీసుకుని సారంగంలో ఒక మూల పెట్టాం. ఆఖరుసారిగా దిగులుగా మాస్తున్న గంగన్న మస్తాన్లకు చెయ్యి వూపి, సారంగంలోనికి నడిచాం.

6

సారంగం లోపల చమ్మగా వుంది. మా అందరి చేతుల్లో ఫైవ్ సెల్ టార్చీలున్నాయి. అందరివద్దా డాగర్లున్నాయి. నా భుజానికి డబుల్ బారల్ గన్ వ్రేళ్ళాడుతుంది.

సారంగమంతా పక్షుల ఈకలు, దుమ్ముతో నిండివుంది. అందరి కాళ్ళకూ బూట్లున్నాయి కాబట్టి నడుస్తుంటే పెద్దగా చప్పుడవుతుంది. సారంగం బాగా విశాలంగా వుంది. టార్చ్ వెలుగు ఎక్కువ దూరం ప్రసరించడంలేదు.

అందరం ఉత్సాహంగా ముందుకు సాగుతున్నాం. ఒక ఫర్లాంగ్ దూరం నడిచేసరికి సారంగం వెడల్పు తగ్గి పోయింది. మేము ఒకరి వెనుక ఒకరం నడువవలసి వచ్చింది.

సారంగం గోడలు కొద్దిగా తడిగా వున్నాయి. ఆదో రకమయిన ముగ్గిపోయిన వాసన వస్తుంది. అరగంటలో

దాదాపు మైల దూరం నడిచాం. దారిలో యెలాంటి ప్రాణులూ యెదురవలేదు.

వున్నట్లుండి అరుణ్ ఆగాడు. “నా బూటు క్రింద ఏమిటో మెత్తగా తగిలింది” అని టార్చ్ క్రిందికివేశాడు. నా బూటు కింద కూడా ఏవో మెత్తగా తగిలింది.

టార్చ్ వెలుతురులో కిందికి చూసాను. అంతే— ఒళ్ళు జలదరించింది. ‘ఓ మై గాడ్’ అంటూ యెగిరి పక్కకు దూకాడు అరుణ్ కంపరంగా.

మా కాళ్ళక్రింద అడుగు పాడవున్న పాముపిల్లలన్నో తిరుగుతున్నాయి. మా కాళ్ళక్రిందపడి చాలా పిల్ల పాములు నలిగిపోయాయి.

నాకు సన్నగా వణుకు పుట్టసాగింది. వీటి తల్లి పాము దగ్గరలోనే వుంటుంది. చనిపోయిన పాముపిల్లలను చూస్తే అది మా వెంట పడవచ్చు. ఒకవేళ ఈ సొరంగమంతా పాములున్నాయేమో.

“మోహన్, క్విక్! త్వరగా ముందుకు పద. ఇంకా ఇక్కడుంటే నాకు మూర్ఛవచ్చేలా వుంది” అరిచాడు కిటూ.

అందరం పరుగుతీసాం. మా బూట్ల శబ్దం సొరంగంలో ప్రతిధ్వనిస్తోంది. మేము పరిగెడుతున్నా మా కాళ్ళక్రింద పడి చస్తున్నాయ్ పాము పిల్లలు. ప్రాణ భయంతో అలా రెండు ఫ్లూంగులు పరిగెత్తాం.

ఇప్పుడు కాళ్ళక్రింద ఏమీ తగలటంలేదు. ఆగి టార్చ్ వేసి చూసాను. దరిదాపులో, కనుచూపుమేరలో పాములులేవు.

“గుడ్ గాడ్, యెంత ఆపద తప్పించుకున్నాం”

గుండెపైన చేయి వేసుకుంటూ అన్నాడు కిటూ

“అ పాము పిల్లలను తలచుకుంటే ఇప్పటికీ నాకు కంపర మె తుతుంది” అన్నాడు ఆరుణ్.

“పాములంటే నాకు భయంలేదు. కాని మనవల్ల ఎన్ని పాముపిల్లలు చనిపోయాయి. మనం కొద్దిగా జాగ్రత్తగా నడవవలసింది” చివింగం నోట్లో వేసుకుంటూ అన్నాడు ఇస్మాయిల్.

“ముందు మనం చావనందుకు సంతోషించు, తరువాత తరువాత తీర్తిగా జాలి చూపుదువుగానిని” అన్నాను విసుగ్గా.

ఇప్పుడు అందరం టార్చ్ వెలుగులో క్రింద చూసు కుంటూ నడుస్తున్నాం. అలా దాదాపు అయిదుమైళ్ళు నడిచివుంటాము, రేడియండ్లెలు వాచ్ లో టైం చూసాను. మధ్యాహ్నం రెండుగంటలు కావస్తోంది.

అక్కడ కాసేపు రెసుతీసుకోవాలని నిర్ణయించు కున్నాం. అందరం జాగ్రత్తగా చుట్టూ పరీక్షించి క్రింద కూర్చున్నాము.

మా బాగ్ లనుండి బ్రెడ్, బటర్ బయిటకు తీసి రెండు సెయిజులు తిన్నాము.

“యెవరూ యెక్కువ తినకండి. ఇలాంటి ప్రయాణాలలో ఆహారం ఎంత లెట్ గావుంటే అంత మంచిది” అన్నాను విటమిన్ టాబ్లెటు నోట్లో వేసుకుంటూ, ఆ టాబ్లెటువలన ఆకలి బాధ తగ్గి ఒంట్లో శక్తి వస్తుంది. దాహం కూడా కాదు. అందరూ టాబ్లెటు మింగారు.

అరగంట అక్కడ కూర్చుని తిరిగి బయలుదేరాం.

“మనం యెంతదూరం నడిచినా ఈ సారంగం తరిగేలా లేదు” వీరసంగా లేచి నిలబడుతూ అన్నాడు ఆరుణ్.

“అప్పుడే అంత నిరుత్సాహపడితే ఎలా. ఇలాంటి అడ్వంచర్లకు యెంతో ఓపికా, ఉత్సాహం అవసరం” కిట్టూ అన్నాడు సమదాయింపుగా.

“గంగన్న ఈ సారంగంలో చాలా దారులున్నా యన్నాడుకదా. ఈ దారితప్ప వేరే దారి కనబడదేం!” కాళ్ళీడ్చుకుంటూ నడిచాడు ఇస్మాయిల్.

“ముందుముందు క న ప డ వ చ్చు. ఇప్పుడు మనం వచ్చింది దాదాపు ఆరుమైళ్ళే కదా” అన్నాను.

“రానురాను ఆక్సిజన్ పర్సంటేజ్ గాలిలో తగ్గు తుంది” అన్నాడు కిట్టూ.

సాయంత్ర అయిదు గంటలవరకూ అలా నడుస్తూనే వున్నాం. యెంతమూరం నడిచినా సారంగం తరగలేదు. సారంగంలో పోనుపోను ఆక్సిజన్ తగ్గిపోసాగింది.

ముందు నడుస్తున్న కిట్టూ టక్కున అగిపోయాడు.

“మోహన్, సీ హియర్, యిక్కడ సారంగం రెండుగా చీలింది” అన్నాడు.

నా టార్చ్ ఫోకస్ చేసి చూశాను. దక్షిణంవైపు ఇంకొక దారి కనిపించింది. అది సన్నగా ఒక మనిషి పట్టేంతగా వుంది.

“మనం ఇప్పుడు ఏ దారిలో వెళ్ళాలి” కొత్త దారిని చూస్తూ అన్నాడు అరుణ్.

రెండు నిమిషాలు ఏమీ నిర్ణయించుకోలేక అలాగే నిలుచున్నాం.

“మీరు ఆలోచించుకుని చెప్పండి. నా కాళ్ళు పీకు తున్నాయ్” అంటూ క్రింద సారంగం గోడను ఆనుకుని కూర్చున్నాడు ఇస్మాయిల్.

“అమ్మా!” ఇస్మాయిల్ అరుపుతో సారంగమంతా

దదరిలిపోయింది. కంగారుగా ముగ్గునం ఇస్మాయిల్ వీపు చూశాం. క్రిందపడి పొరుతున్నాడు.

“పాము కరచినటుంది. చుట్టూ వెతకండి” అరిచాను ఇస్మాయిల్ ను పెకి లేవదీనూ. ఇంకా బాధగా మూలుగు తున్నాడు. ఇస్మాయిల్ ను కూర్చుపెట్టేందుకు వీపుపైన చెయ్యివేశాను. వెంటనే గట్టిగా అరచి చెయ్యి వెనక్కు తీసుకున్నాను.

“ఏమిటి?” అడిగాడు కిట్టూ ఆతృతగా.

నా చేతిలో ఒకేసారి వంద నూదులు గుచ్చినంత బాధ కలిగింది. ఇస్మాయిల్ వీపుపైన టార్చివేశాను.

నా ఒళ్ళు జలదరించింది. ఇస్మాయిల్ వీపుపైన షర్టుకు తగులుకుని వందలకొద్దీ గొంగళిపురుగులున్నాయి. ఆకారం గొంగళి పురుగులా వున్నా వాటి తల మాత్రం పసుపు రంగుతో పెద్దగా వుంది. వాటి వెంట్రుకలు అంగుళం పొడవుగా నూదుల్లా వున్నాయి.

ఇస్మాయిల్ ఆనుకున్న సారంగపు గోడకు టార్చి వేశాను. లక్షల కొలది గొంగళిపురుగులు గోడపైన పరుచుకొని వున్నాయి. కనచూపుమేరకు గోడంతా దట్టంగా గొంగళిపురుగులతో నిండివుంది.

గొంగళిపురుగులంటే ముందే నాకు కంపరం. ఒకేసారి అన్నిటిని చూసేసరికి నా కళ్ళు బెరుకమ్మాయ్.

నా దగ్గురున్న కత్తితో ఇస్మాయిల్ షర్టు వీపు భాగం కోసి పురుగులు లేనిచోట పట్టుకుని గట్టిగా లాగాను. షర్టు వీపు భాగం మాత్రం రాలేదు, గట్టిగా కరుచుకుని వుంది. గొంగళిపురుగుల వెంట్రుకలు షర్టు నుంచి వీపులో దిగబడి వున్నాయ్. రెండు చేతులతో షర్టు పట్టుకుని బలంగా లాగాను. షర్టు వూడి వచ్చింది.

దానికి దట్టంగా గొంగళిపురుగులున్నాయి. దూరంగా విసిరేసాను.

ఇస్మాయిల్ వీపంతా సన్నటి రంధ్రాలు పడి రక్తం కారుతుంది. బాధతో మూలుగుతున్నాడు.

“ఇలాంటి రాక్షసి గొంగళిపురుగులను ఎక్కడా చూడలేదు” వణుకుతున్న గొంతుతో అన్నాడు కిట్టూ, ఇస్మాయిల్ వీపుని చూస్తూ.

“వెంటనే మనం ఇక్కడినుండి వెళ్ళిపోవాలి, కమాన్” అంటూ ఇస్మాయిల్ ను లేపి భుజాన వేసుకున్నాను. ఇస్మాయిల్ బాగ్ కిట్టూ తీసుకున్నాడు. నొప్పివలన షాక్ తో ఇస్మాయిల్ స్పృహ తప్పిపోయాడు.

సారంగం రెండుగా చీలిన చోటుకు నడిచాం. ఒక దారిలో దట్టంగా, పుట్టలు పుట్టలుగా గొంగళిపురుగులున్నాయి. ఆ దారిని విడిచి ఇరుకుగా వున్న ఇంకొక దారిలో ప్రయాణించాము.

అర మైలు నడిచేవరకూ ఎవరూ మాట్లాడలేదు. పోను పోనూ సారంగం వెడల్పయింది. చదునుగా వున్న ప్రదేశం చూసి ఇస్మాయిల్ ను కిందికి దించాను. ఆరుణ్ తన బాగ్ లో వున్న ఫస్టుఎయిడ్ బాక్స్ తీసి ఇస్మాయిల్ వీపును శుభ్రంగా దూదితో తుడిచి పెన్సిలిన్ ఆయిన్ట్ మెంట్ పూశాడు. స్మెల్లింగ్ సాల్టు వాసన చూపేసరికి ఇస్మాయిల్ కొద్దిగా కదిలాడు. నిమిషం తరువాత బాగా స్పృహ వచ్చింది. మెల్లగా లేచి కూర్చుని బెరుగ్గా చుట్టూ చూశాడు.

“మనం ఆ ప్రదేశం వదలి వచ్చాం. ఇక భయంలేదు” అన్నాడు కిట్టూ బెదురుగా చూస్తున్న ఇస్మాయిల్ తో.

“నడవగలవా?” అడిగాను.

ఇస్మాయిల్ మెల్లగా లేచి నిలుచున్నాడు. రెండ మగులువేసి “నడవగలను, కొద్దిగా నీరసంగా వుంది, అంతే” అన్నాడు.

ఫస్టుఎయిడ్ బాక్సునుండి రెండు ఆంటీసెప్టిక్ టాబ్లెటు, ఒక కాంపోజ్ తీసి మింగించాను, తరువాత తన బాగ్ నుండి కొత్త పరుతీసి వేసుకున్నాడు.

అప్పటికే రాత్రి ఎనిమిదిగంటలయింది.

“ఈ రాత్రికి ఇక్కడ పడుకుని, ఉదయం బయలు దేరుదాం, ఇస్మాయిల్ కు కూడా విశ్రాంతి అవసరం” అన్నాను.

అందరూ అంగీకరించారు.

బ్రెడ్ కు జామ్, బటర్ పూసుకుని తిని దాహం తాకుండా వాటర్ ఎవేసివ్ టాబ్లెటు మింగాము. బాగ్ ల నుండి దుప్పట్లు తీసుకుని పరుచుకుని పడుకున్నాం. నా భుజానికున్న గన్ తీసి పక్కన పెట్టుకున్నాను.

అలసిన శరీరానికి వెంటనే నిద్రపట్టింది.

7

ఉదయం ఆరుగంటలకు అందరం లేచాము.

మేము సారంగంలాకి వచ్చి ఒక రోజయింది.

మావద్దవున్న కొద్దిపాటి నీటితో ముఖాలు కడుక్కుని, బ్రెడ్ తిని బయలుదేరేసరికి సర్దిగా వీడుగంటలయింది.

“ఇలా ఇంకా ఎంతదూరం నడవాలి. ఈ సారంగానికి అంతే కనిపించటంలేదు. ఇక్కడినుండి మనం వెనక్కు తిరగటం మంచిది” నిరుత్సాహంగా అన్నామి ఇస్మాయిల్.

“ఢోంట్ టాక్ రబ్బిష్, ఈ సారంగం అంతు

తెలుసుకోడుండా వెనక్కు తిరిగే ప్రశ్నలేదు” భుజానికి బాగ్ తగిలించుకుంటూ దృఢంగా అన్నాడు కిటూ.

కిటూవెపు కోపంగా మాశాడు ఇస్మాయిల్. “నో, నేనిక ముందుకు నడవను. మీరు కావాలంటే వెళ్ళండి. నేను ఇక్కడినుండి వెనక్కు వెళ్ళిపోతాను” అన్నాడు విసురుగా వెనక్కు తిరుగుతూ.

“డోనల్ట్ యాకు లెక్ ఎ ఫూల్ ఇస్మాయిల్, మనం నలుగురం కలిసివచ్చాం, కలిసే పోదాం. ఈ కోజు మధ్యాహ్నం వరకు ప్రయాణించి అప్పటికీ సారంగం అంతం కాకుంటే అప్పుడు వెనక్కు తిరిగి వెళ్దాం. ఇన్ని కష్టనష్టాలకు వోర్చి ఇందమూరం వచ్చి ఇప్పుడు అర్థాంత రంగా వెనక్కు తిరగటం బాగుండదు” సముదాయంపుగా ఇస్మాయిల్ తో అన్నాను.

ఇస్మాయిల్ ముఖం ముడుచుకుని మానంగా వుండి పోయాడు.

“ఓ.కె. లెటస్ స్టారు!” ముందుకు నడుస్తూ అన్నాను.

రెండు గంటలసేపు ఏకాగ్రతతో నడిచాం. అంత వరకూ ఎవరూ మాట్లాడలేదు.

“ఓ మై గాడ్, ఇక్కడ సారంగం తిరిగి రెండుగా చీలింది. సారంగంలో ఇన్ని దారులుంటే తిరిగివచ్చే టప్పుడు దారి తప్పిపోతాం” ఆందోళనగా అన్నాడు ఆరుణ్.

“పరవాలేదు, మనం వచ్చేదారిలో అక్కడక్కడా చాక్ పీస్ తో గుర్తులు పెట్టాను” అన్నాడు కిటూ. బాగ్ నుండి చాక్ పీస్ తీస్తూ.

ఏంచేయాలని రెండు నిమిషాలు ఆలోచించాను.

చివరకు ఒక ఉపాయం తట్టింది.

“కిట్టా నీవు ఆ సారంగం గుండా బయలుదేరు. నేను ఈ దారిలో బయలుదేరుతాను. సరిగా పదినిమిషాలు వేగంగా నడిచి ఆమార్గం ఎలా వుందో చూసి తిరిగి ఇక్కడకు రా. సారంగం దారిలో మళ్ళీ చీలితే నీవు ఆ దారిలో వెళ్ళకుండా వెనక్కు రా. నేను కూడా అలాగే చేస్తాను” చెప్పాను కిట్టాకు.

సరేనని కిట్టా వెంటనే బయలుదేరాడు. నేను ఇంకొక దారిలో బయలుదేరాను.

నేను వెళుతున్న దారి నాలుగడుగులు వెడల్పు ఏడు అడుగుల ఎత్తు వుంది. బాటరీలు త్వరగా అయిపోకుండా వుండేందుకు టార్ప్ అప్పడప్పుడు వేస్తూ, ఐదు నిమిషాలు గమ్యంలేని ప్రయాణంచేశాను. ఉన్నట్టుండి టార్ప్ వెలుగు దారికడ్డంగా వున్న కొండరాతిపై పడింది. చుట్టూ చూశాను. ముందుకు పోయేందుకు ఎలాటి దారి లేదు. ఆ సారంగం అక్కడికి అంతమయింది.

వెంటనే వెనక్కు వచ్చి అరుణ్ తో ఇస్మాయిల్ తో ఆ విషయం చెప్పాను. మేమంతా కిట్టా కొరకు ఆతృతగా ఎదురు చూడసాగాం.

పదిహేను నిమిషాల తరువాత కిట్టా వెనక్కు వచ్చాడు.

“ఈ దారిలో నేను నడిచినంతవరకు ఎలాంటి అడ్డంకులూ లేవు. నీవు వెళ్ళినదారి ఎలా వుంది?” అడిగాడు నన్ను.

చెప్పాను. “సరే అయితే ఈ దారిలోనే వెడదా” అంటూ చాక్ పీస్ తో అయిదారుచోట్ల గుర్తులు పెట్టాడు కిట్టా.

మళ్ళీ మా ఆస్వేషణ ప్రారంభమయింది.

ఈసారి అరుణ్ ముందు బయలుదేరాడు. ఒకటార్చి మాత్రమే ఉపయోగిస్తూ ఒకే వేగంతో నడుస్తున్నాం.

దారిలో ఎన్నో సారంగాలు ఎదురయాయి. మా అదృష్టంకొద్దీ ఏ తప్పుదారి ఇరవై గజాలకు మించలేదు. ఒకవేళ తప్పు సారంగంలో వెళ్ళినా అది కొద్దిదూరంలోనే మూసుకుపోవటంతో తిరిగి వెనక్కు వచ్చి అసలు సారంగం దారిలో ప్రయాణించసాగాము.

ఇలా చాలా దూరం ప్రయాణించాం. సారంగం అంతు చిక్కటంలేదు. వెనక్కు వెళ్ళటం గురించి మళ్ళీ ఏమీ మాటాడలేదు.

రాత్రి ఏడుగంటలవరకు ప్రయాణించి, చివరికి ఒక చోట కూలబడ్డాం.

“మోహన్, ఈ సారంగానికి అసలు అంతున్నట్లు లేదు. మనం ఇప్పటికి దాదాపు ముప్పైమైళ్ళు వచ్చాం కాని దీని గురించి మనకు ఏమీ తెలియటంలేదు. మనం ఏ దిక్కుకు వెళుతున్నామో కూడా తెలియటంలేదు. ఇలా గుడ్డిగా ముందుకు వెళ్ళటంకంటే వెనక్కు తిరగటం మంచిది” బేగ్ నుండి దుప్పటితీస్తూ అన్నాడు అరుణ్.

అరుణ్ అన్న మాటలు నిజమేననిపించింది. నిజానికి పోనుపోను గాలి కూడా తక్కువవుతుంది. మేమంతా ఊపిరి భారంగా పీలుస్తున్నాము.

“కిట్టూ, ఇక ముందుకు వెళ్ళటంలో నాకు కూడా ప్రయోజనం కనిపించటంలేదు. ఈ సారంగం కొన్ని వందలమైళ్ళు పొడుగు వుండవచ్చు. అలాంటప్పుడు మనం ఎంత దూరం వెళ్ళినా లాభంలేదు. మొండిగా ఆలోచన లేకుండా ముందుకుపోతే కోరి ఆపదలు తెచ్చుకుంటాం.

మనవద్ద వున్న ఆహారం టాబెట్లు ఇక మూడు రోజులకు మాత్రం సరిపోతాయి. రేపు ఉదయం నిద్రలేస్తూనే వచ్చిన దారిలో వెనక్కు వెళ్ళిపోవాం, ఏమంటారు?” అందరిని టార్చు వెలుగులో మానూ అడిగాను. మావద్ద వున్న నాలుగు టార్చులలో ఒకదానిలో సెల్సు ఫూర్తిగా అయిపోయాయి. రెండోది గుడ్డిగా వెలుగుతోంది.

“నాకు కూడా అంతకుమించి దారి కనబడలేను” భారంగా నిటూర్పు విడిచి అన్నాడు కిటూ.

మరునాడు ఉదయం లేస్తూనే వెనక్కు ప్రయాణం చేయాలని నిశ్చయించుకున్నాం.

భోజనంచేసి నిద్రకుప్రకమించాం.

ఏదో సాధించాలని వచ్చిన మాకు నిరాశ ఎదురయింది. యెవరూ ఇంతవరకూ ప్రవేశించని ఈ సొరం గంలో మేము ధైర్యంగా దాదాపు ముప్పైమైళ్ళు వచ్చాం. అదే మాకు మిగిలిన తృప్తి. మెల్లగా నిద్ర నన్నావహించింది.

8

ఉన్నట్టుండి నాకు మెళుకువ వచ్చింది. గడియారం చూశాను. తెలవారు జాము నాలుగు గంటలయింది. నాకు వాతావరణంలో ఏదో తేడా కనిపించింది. యెక్కడినుండో వేడిగాలివచ్చి మమ్మల్ని తాకుతుంది.

కిటూ కూడా లేచాడు. “మో హాన్ ఏమిటి?” అడిగాడు.

“తేలీరు. యెక్కడినుండో అప్పుడప్పుడూ వేడిగాలి వస్తుంది. రాత్రి మనం పడుకున్నప్పుడు వాతావరణం ఇంత వేడిగా లేను.”

ఇంతలో అరుణ్, ఇస్మాయిల్ కూడా లేచారు.

మళ్ళీ ఒకసారి గాలితెర వచ్చి మమ్మల్ని తాకింది. గాలితో పాటు ఏదో శబ్దం కూడా వస్తోంది.

నా దగ్గరున్న టార్చ్ వెలిగించి, చుట్టూ చూశాను. నల్లటి సొరంగం గోడలు తప్ప ఏమీ కనిపించలేదు.

“అందరూ బాగ్ లు పాక్ చేసుకుని రెడీ గావుండండి. ఇప్పటినుండీ మనం వెనక్కు ప్రయాణిస్తే రాత్రికల్లా మనం వచ్చిన దాగ్లో అడవిచేరి గంగన్న వాళ్ళకు కలవ వచ్చు” అన్నాను దుప్పటి మడత వేస్తూ.

అందరం బాగ్ లు భుజాలకు తగిలించుకుని లేచి నిలుచున్నాం.

ఇంతలో, మేం వచ్చిన దారిలో ‘బుస్’ మని శబ్దం వినిపించింది. శబ్దంతో పాటు వేడి గాలి వచ్చి మా ముఖాలను తాకింది.

మరలా టార్చ్ వెలిగించి శబ్దం వచ్చిన వైపు చూశాను. అప్పుడు మసగ్గా కనిపించింది. నల్లటి ఆకారంలో మనిషికన్నా లావున్న జంతువేదో ప్రాక్కుంటూ మావైపు వస్తోంది.

నా గుండె జలుముంది. “మే గుడ్ నెస్, ఏమిటిది?” వణికే గొంతుతో అడిగాడు ఇస్మాయిల్.

ఇప్పుడు రెండు ఆకారాలు కనిపిస్తున్నాయి.

కవ్వన అరిచాడు అరుణ్. “అవి కొండచిలువలు. రెండు జంటగా కలిసి వస్తున్నాయి.”

ఇప్పుడు వాటి ఆకారాలు బాగా కనిపిస్తున్నాయి. కొండచిలువ ఒక్కొక్కటి ఇద్దరు మనుషుల లావుతో వుంది. కనుచూపుమేరకు వాటి శరీరమే కనిపిస్తోంది. వాటి పొడవు దాదాపు నలభై అడుగులుండవచ్చు.

ముందు వస్తున్న కొండచిలువ వికృతంగా నోరు తెర

చింది. దాని నోరు మనిషిని సునాయాసంగా మింగగలిగినంత వుంది. దాని నోటినుండి బుస్ మని శబ్దంతోపాటు, వేడిగాలి మావైపు దూసుకొచ్చింది.

అవి మాకు ముఖే గజాలమారం వరకూ వచ్చాయి. మేము వచ్చిన దారిలో తిరిగి వెళ్ళాలంటే వాటిని దాటుకునే వెళ్ళాలి.

వాటిని చూస్తూనే నా శరీరం చలబడింది. కాళ్ళు భూమికి కరుచుకుపోయాయి. ఎలాగో నోరు పెగల్చుకుని “కమాన్, లెటస్ రన్ ఫర్ లైఫ్. ఈ స్థలాన్ని వదిలి వెంటనే వెళ్ళిపోవాలి” అరిచాను.

అందరూ నాలాగే మంత్రముగ్ధులా ఏమిచెయ్యాలో తెలియక నిలుచున్నారు. నా అరుపుకు అందరిలో చలనం వచ్చింది. అడవి చేరుకోవాలన్న ఆలోచన వెనక్కు నెట్టి అందరం ప్రాణాలరచేతిలో పెట్టుకుని కొండచిలువలకు దూరంగా పరిగెత్తసాగాము.

అలాదాదాపు రెండు గంటలు ఏకబిగిన ప్రాణ భయంతో పరిగెత్తాం.

నీరసంతో ఆయాసంతో ఆగకుండా రెండుగంటలు పరిగెత్తేసరికి, నా గొంతులో తడి ఆరిపోయి, కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. తలపోటు ప్రారంభమయింది.

“కొండచిలువలు వెనక్కుపోయింటాయి, మనం కొద్దిసేపు ఆగుదాం” అన్నాడు కిట్టా వొగరున్నా.

అందరం ఆగిపోయాం. అందరూ నోటితో గాలి పీలుస్తున్నారు.

“ఇక మనం వెనక్కు వెళ్ళాలన్న ఆలోచన వదులుకోవాలి. ముందు అనంతమయిన సొరంగం, వెనుక భయంకరమైన కొండచిలువలు ఎటువెళ్ళినా మనం ప్రాణాలతో

బయటపడటం అసంభవం. చివరికి మన ఎడ్వంచర్ ఈ విధంగా ముగిసింది” నిర్మల పంగా అన్నాడు అరుణ్.

“అసలు కొండచిలువలు ఈ సారంగంలో ఎలా వున్నాయి. వాటికి ఈ సారంగంలో ఆహారం యెక్కడి నుండి దొరుకుతుంది” కింద కూర్చుంటూ అడిగాడు కిట్టా.

“అవి ఈ సారంగంలో వున్న చిన్న సారంగాల్లో యెక్కడో పడుకుని వుంటాయి. అవి ఒకసారి ఆహారం తీసుకుంటే కొన్నిరోజులపాటు మజ్జగా పడివుంటాయి. మన అలికిడికి, వాసనకు అవి లేచి మనవెంట పడివుండ వచ్చు” అన్నాను బాగ్ కిందపెట్టి చెమట తుడుచు కుంటూ.

“ఏది ఏమైనా మనం వెనక్కు వెళ్ళలేము. ముందుకు వెళ్ళవలసిందే” తెగింపుగా అన్నాడు ఇస్మాయిల్.

బయటకు మేమెంత గంభీరంగా వున్నా, మా అందరికీ ప్రాణాలతో బయటపడగలమన్న ఆశ నశించింది.

“మీ కెవరికైనా ఆ శబ్దం వినపడిందా” హఠాత్తుగా తుపాకీ చేతికి తీసుకుంటూ అడిగాడు కిట్టా.

“ఏమిటి?” నీరసంగా ప్రశ్నించాను.

శబ్దంచేయదు అన్నట్లు చేయి చాచాడు కిట్టా. అందరం నిలుచున్నాం.

నిశ్శబ్దతను చీల్చుకుంటూ బుస్ మంటూ శబ్దం వినిపించింది. పరిచయమైన ఆ శబ్దం వింటూనే ఇస్మాయిల్ చేతిలోని టార్ప్ వెలిగింది. ఫ్లేవ్ సెల్ టార్ప్ వెలుగులో సారంగం దాచాపు అర ఫర్మాంగ్ దూరం కనిపిస్తుంది.

అక్కడ కనిపించిన దృశ్యం మాలో ఏదైనా చివరి ఆశంటూ మిగిలివుంటే దాన్ని కూడా ధ్వంసంచేసింది.

కొండచిలువలు రెండు వికృతంగా నోరు తెరచి మా
వైపు వస్తున్నాయి.

“ఇవి మనం ఎంతదూరం వెళ్ళినా విడిచేలా లేవు.
ఎంత దూరం పరిగెత్తినా కొన్ని గంటల్లో నీరసపడి
పోతాం. అప్పుడయినా వీటికి ఆహారం కావాల్సిందే
కాబట్టి వీటిని తుపాకీతో ఇక్కడే ఎదుర్కోవటం
మంచిది” దృఢనిశ్చయంతో అన్నాను.

“అవును. తుపాకి వాటి తలకు గురిపెట్టి కాలుస్తాను.
మన అదృష్టంబాగుంటే ఒక వేళ అవి చావకున్నా ఇక్కడే
ఆగిపోవచ్చు” అన్నాడు కిట్టూ, ఒక కాలు వెనక్కు
చాచి మోకాలిపై కూర్చుని డబల్ బారల్ గన్ గురి
పెడుతూ.

నేను బాగా ఫవరున్న టార్చ్ తీసుకుని ముందు
వస్తున్న కొండచిలువ తలపై వేళాను. వాటి చలనంతో
పాటు నా టార్చ్ వెలుగు కూడా ప్రయాణిస్తోంది.

అరుణ్, ఇస్మాయిల్ డాగర్లు చేతపట్టుకుని నిలు
చున్నారు. డాగర్లు కొండచిలువను ఏమీ చేయలేవని
మాకు తెలుసు. కాని పోరాడకుండా ప్రాణాలు
వదలాలని మాకు లేదు.

కొండచిలువను పదిగజాల దూరానికి రానిచ్చి ట్రిగర్
నొక్కాడు కిట్టూ.

కిట్టూ చేతిలో గన్ గురితప్పటం నేనింతవరకూ
చూడలేదు.

‘ధన్’మన్న శబ్దంతో సారంగం ప్రతిధ్వనించింది.
వికృతంగా నోరు తెరుచుకుని ముందువస్తున్న కొండ
చిలువ నోటినుండి రక్తం ఫ్లాంట్లెన్లా చిమ్మింది. గుండు
నూటిగా దాని నోటిలో దూసుకుపోయింది.

అది తల విసురుగా విదిలించింది. తల సారంగం గోడకు కొట్టుకోసాగింది. దాని వేగం పూర్తిగా తగ్గిపోయింది.

టార్చి పట్టుకున్నా నా చేయి వణుకుతోంది. ఎంత గుండె ధైర్యమున్న మనిషికైనా భయంకరంగా మెలికలు తిరుగుతున్న కొండచిలువను అంత దగరనుండి చూసే భయంపుడుతుంది. టార్చి రెండు చేతులతో పట్టుకున్నాను.

అది బుసకొట్టినప్పుడల్లా వేడిగాలి మా వైపు మాసుకొస్తోంది.

గురిచూసి మళ్ళీ ట్రిగర్ నొక్కాడు కిట్టూ. గుండు దాని ఎడమ కంటిలో దూసుకుపోయింది. దాని కన్ను రక్తం ముద్దలా తయారయింది.

కొండచిలువ శరీరమంతా బాధతో మెలికలు తిరగసాగింది. అది తలతో కొట్టినప్పుడల్లా సారంగం అదురుతోంది.

త్వరత్వరగా గన్ లోడ్ చేశాడు కిట్టూ. ఇంతలో రెండవ కొండచిలువ కనుమాపు మేరకు వచ్చేసింది.

దాన్ని గురిచూసి కాల्పబోయాడు కిట్టూ.

ఇంతలో అనుకోని అవాంతరం ఎదురయింది.

రెండవ కొండచిలువను చూస్తూనే ఇస్మాయిల్ గజగజ వణకసాగాడు.

ఇస్మాయిల్ చేతిలోని టార్చి జారి కిట్టూ చేతివైపు పడింది.

ట్రిగర్ నొక్కబోతున్న కిట్టూ, చేతివైపు టార్చి పడటంతో ఉలిక్కిపడి గన్ వెకిలేపాడు. బుల్లెట్ రిలీజయి సారంగం వైకప్పును తాకింది.

సారంగ పెకప్పునుండి సన్నని రాళ్ళు క్రిందపడ
సా గాయి. కొద్దిసేపటికి పెద్దపెద్ద రాళ్ళు వరంలా వె
నుంచి పడసా గాయి. మేము ఏమి జరుగుతుందో ఆలో
చించేలోపునే మేము వచ్చినవెవు సారంగం మార్గం
పూర్తిగా కొండరాళ్ళతో మూసుకుపోయింది. రాళ్ళ
క్రింద కొండచిలువలు సమాధి అయ్యాయి.

సారంగంనుండి బయటకు వెళ్ళడానికి మాకు తెలిసిన
ఒక్క మార్గం కూడా పూర్తిగా మూసుకుపోయింది.
ఇప్పుడు మేము సారంగంలో బందీలం.

9

సారంగం కూలిపోవటం చూసి అందరం నిస్సా
ణంగా నిలబడిపోయాం. ఇస్మాయిల్ ముందు ఆ షాక్
నుండి తేరుకున్నాడు.

“సారీ ఫ్రండ్, నావల్లే ఇలా జరిగింది. నా చేతిలో
టార్ప్ జారిపోకుంటే ఇలా జరిగేది కాదు, కొండచిలు
వలను చంపి బయటపడే వాళ్ళం. నావల్లే మనమంతా
ఇక్కడ జీవసమాధి కావలసి వస్తోంది” బాధతో
అన్నాడు ఇస్మాయిల్.

“నో. ఇందులో నీ తప్పేలేదు. ఈ ప్రోగ్రాంవేసింది
నేను. మన ఈ దురదృష్టానికి కారణం నేను. నేను
మిమ్ములను ఈ సారంగానికి తీసుకురాకుంటే మనమంతా
మన పూర్ణో హాయిగా ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ బ్రతికే
వాళ్ళం. నావల్లే మీరంతా ఈ ఊబిలో ఇరుక్కు
పోయారు” ఆవేదనతో అన్నాను.

“ఎవరూ దీనికి బాధ్యులుకారు. మనమంతా సరచా
పడి వచ్చాం. కాని అనుకోని అవాంతరాలు ఎదు
రయ్యాయి. ఇలా అవుతుందని యెవరికేం తెలుసు”

ఓదార్పుగా అన్నాడు అరుణ్.

“సూసమింకా చనిపోలేదు, అప్పుడే ఎందుకలా బాధ పడతారు. శక్తి వున్నంతవకూ ఈ సారంగంలో ఇలాగే ప్రయాణిద్దాము. మన అదృష్టం బాగుంటే సారంగం త్వరలోనే అంతమే మనం బయటి ప్రపంచంలో పడవచ్చు. లగేజ్ తీసుకుని బయలుదేరండి” ధైర్యం చెప్తూ అన్నాడు కిట్టా.

అందరం బ్రెడ్ తిని బయలుదేరాం. తాగటానికి నీళ్ళు లేవు.

మాలా యెవరికీ ప్రాణాలతో బయటపడగలమన్న ఆశ లేదు. అయినా మొండిగా బయలుదేరాము.

మెలగా ఒకరి వెనుక ఒకరం నడుస్తున్నాము. దారిలో అనేక సారంగాలు ఎదురవుతూనే వున్నాయి. గడియారం చూసాను. ఉదయం పదకొండు గంటలయింది.

మేము సారంగంలో ప్రవేశించి రెండు రోజులు దాటింది.

దారిలో పదిహేను నిమిషాలాగి విటమిన్ టాబ్లెట్లు, వాటర్ ఎవేసివ్ టాబ్లెట్లు వేసుకున్నాం. మేం తెచ్చు కున్న బ్రెడ్ కూడా అయిపోయింది. ఇక టాబ్లెట్లపై బ్రతకాలి.

రాను రానూ శరీరంలో అలుపు, నీరసం ఎక్కువై మగత కమ్ముతుంది. నిద్రలో నడుస్తున్నట్లు నడుస్తున్నాము.

నూడు టార్చిలో బాటరీలు అయిపోయాయి. ఆఖరు టార్చి అప్పుడప్పుడు వెలిగిస్తూ కాళ్ళీడ్చుకుంటూ నడుస్తున్నాము.

ముందు వెడుతున్న వాడినలా టార్చ్ వెలుగులో కనిపించిన దృశ్యం చూసి టర్కన ఆగిపోయాను.

సారంగం గోడవైపు టార్చ్ తిప్పాను. సారంగం గోడంతా అద్భుతమైన చిత్రాలతో నిండివుంది. మనుషులు, జంతువులు, పక్షులు, చెట్లు, ఇగ్నూ ఇలా కను చూపు మేరకు రకరకాల ప్రత్యేక చిత్రాలను సారంగం గోడలపై మలిచారు. మనోహరమైన ఆ చిత్రాలను సారంగం గోడలపై చూసిన నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది.

“చిత్రాలు అద్భుతంగా వున్నాయి. వీటిని మలచిన వాడెవరో కాని మంచి శిల్పి అయివుంటాడు” చిత్రాలను చేతితో తాకుతూ ఇస్మాయిల్ అన్నాడు.

“ఈ చిత్రాలు కొన్ని వేల సంవత్సరాల కాలం నాటివి. ఆ చిత్రాలలో వున్న మనుషులను చూడండి. వాళ్ళ దుస్తులు, ఆయుధాలు మనిషి నాగరికతకు ముంగు కాలాన్ని నూచిస్తున్నాయి” అరుణ్ అన్నాడు.

వాటిని చూస్తున్న నాకు ఆశ్చర్యంతోపాటు ఆనందం కలిగింది.

“ఈ చిత్రాలనిబట్టి చూస్తూంటే ఈ సారంగం చివర చాలా దగ్గరలోనే వుందనిపిస్తోంది. ఇక్కడ గాలి కూడా స్వచ్ఛంగా వుంది” ఉత్సాహంగా అన్నాను.

మా అందరిలో తిరిగి వుత్సాహం, ఆశ కలిగాయి.

టార్చ్ వెలుగులో గోడవైపున్న చిత్రాలను పరిశీలించుకుంటూ నడుస్తున్నాము.

ఆలా అరఫర్లాగు నడిచేసరికి ఇంకొక అద్భుత దృశ్యం కనిపించింది.

“ఆయుధాలు, అనాగరికుల ఆయుధాలు. లోహాన్ని కరిగించి చేసినవి” క్షుటూ వాటివైపు నడుస్తూ ఆశ్చర్యంగా

అన్నాడు.

అక్కడ దాదాపు రెండు వందల ఆయుధాలు సారంగం గోడకు వేర్చబడి వున్నాయి. రకరకాల ఆయుధాలు, రకరకాల లోహాలతో చేయబడి వున్నాయి. ఆ ఆయుధాలకు నగిషీకాని, అలంకారాలుకాని లేవు, లోహాన్ని కరిగించి మొరటుగా చేశారు.

ఒక్కొక్క ఆయుధాన్ని పరిశీలిస్తూ నడుస్తున్నాము.

“కొన్ని శతాబ్దాల క్రితం, ఈ సారంగం దరిదాపుల్లో అనాగరికులు నివసించి వుంటారు. వారీ సారంగాన్ని ఆయుధకాలగా వుపయోగించుకుని వుంటారు” చిన్న కత్తిని చేతిలోకి తీసుకుని అన్నాడు అరుణ్.

“ఓ మే గాడ్, సీ హియర్, ఇక్కడున్న ఆయుధాలు బంగారంతో చేయబడివున్నాయి” ఆనందంతో అరిచాడు ఇస్మాయిల్.

అందరం ఇస్మాయిలున్నవైపు వురికాం. అక్కడున్న ఆయుధాలన్నీ టార్చ్ వెలుగులో పచ్చగా మెరసి పోతున్నాయి. శతాబ్దాలు గడిచినా వాటి వెలుగు తరగలేదు.

బంగారం, మేలిమి బంగారం. అంత అద్భుత దృశ్యం నా జీవితంలో చూడలేదు.

గడలాంటి ఒక ఆయుధాన్ని చేతిలోకి తీసుకున్నాను. రెండడుగులున్న దాన్ని మోయడానికి నాకు రెండు చేతులు అవసరమయ్యాయి.

ఆయుధాన్ని గోడకేసి మెల్లగా కొట్టాను. గోడ తగిలినంత మేర లోహం నొక్కుకుపోయింది.

“బంగారం, స్వచ్ఛమైన బంగారంతో ఈ ఆయుధాలు చేశారు. అందుకే ఈ ఆయుధంలో పటుత్వం

లేదు" ఆశ్చర్యానందాలతో అన్నాను.

బంగారంతో చేసిన ఆయుధాలన్నీ వేర్పరిచాము. పన్నెండున్నాయి. రెండు పెద్దవి, పది చిన్న ఆయుధాలున్నాయి.

"సశా లక్ష్మీ వుయార్, ఈ బంగారం కొన్ని లక్షల విలువ చేస్తుంది" అరుణ్ అన్నాడు ఆనందంగా.

ఆ ఆయుధాలన్నింటినీ మా వద్ద వున్న నాలుగు బాగ్‌లలో సర్దాము. బంగారు ఆయుధాలు బాగుల్లో పెట్టేసరికి, దుప్పట్లకు సలం చాలలేదు. దుప్పట్లు భుజాలపై వేసుకున్నాము. బాగ్‌లు చాలా బరువున్నాయి. అయినా వుత్సాహంగా, వేగంగా నడక సాగించాము.

మేము నడిచేకొద్దీ చల్లటి గాలి వీయసాగింది.

సారంగం చివర దగ్గరపడే నూచనలు కనిపించేకొద్దీ, మాలో ఉత్సాహం ఆధికం కాసాగింది.

మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకు మాకు మారంగా వెలుగు కనిపించింది.

"సారంగం చివరికొచ్చేకాం" అరున్నూ పరుగుతీకాడు క్రిటూ.

అందరం ఆనందంగా వెలుగువైపు పరిగెత్తాం. రెండు నిమిషాలో వెలుగు కనిపిస్తున్న ప్రదేశం చేరుకున్నాము.

సారంగం అక్కడితో అంతమయింది. సారంగ బిలాన్ని దట్టమైన మళ్ళచెట్లు మూసివేశాయి. ఆ చెట్ల సందునుండి కొద్దిగా వెలుగు లోనికొస్తోంది. బయటినుండి చూస్తే ఆ చెట్ల పొదల వెనుక వున్న సారంగ బిలం కనిపించదు.

అందరం ఆనందంతో అరిచాము, గంతులు వేశాము.

దాగరతో చెట్లను నరుక్కుంటూ దాదాపు ఆర గంటకు సొరంగం బయటకు వచ్చి పడ్డాం. నూర్యుడు పడమటివేపు వాలుతున్నాడు.

నేను మళ్ళీ నూర్యుణ్ణి, భూమిని, చెట్లను చూస్తూ ననుకోలేదు. ప్రకృతి మమ్ములను మనోహరంగా ఆహ్వానించింది.

మేము ఒక చిన్న లోయలో వున్నాము. చుట్టూ చిన్న కొండలున్నాయి.

రకరకాల చెట్లు, సక్షుల కిలకిలలు, గాలికి గుసగుసలాడే చిన్న మొక్కలు, దగ్గలో సెలయేరు-ఆ దృశ్యం చూస్తుంటే ప్రాణం లేచివచ్చింది.

దగ్గలో వున్న బామచెట్టునుండి పశు కోసుకుని కడుపునిండా తిని, ఆనందంతో ఒక పెద్ద చెట్టుకింద సేద తీర్చుకున్నాము.

“ఈ మూడు గంటలలో జరిగిందంతా కలలా వుంది. నేను తిరిగి ప్రాణాలతో బయట ప్రపంచం చూస్తూననుకోలేదు” అరుట్ అన్నాడు. బాగ్ తలకింద పెట్టుకుని పడుకుంటూ.

“మన ‘కోసారంగ్’ అన్వేషణ గొప్ప అడ్వంచర్. జీవితంలో అప్పుడప్పుడూ ఇలాటి అనుభవాలు ఎదురవ్వాలి, అప్పుడే జీవితంలోని మాధుర్యం మనకర్థమవుతుంది” చెట్టు నానుకుని ప్రకృతి నాస్వాదిస్తూ అన్నాడు కిట్టూ.

“ఈ రాత్రికి ఇక్కడే వుండి ఉదయం బయలుదేరుదాం. అందరం అలసిపోయాం. లెటస్ ఎంజాయ్ దిస్ ఈ వెనింగ్” అన్నాను. నా బాగ్ లో మిగిలివున్న

వోలు టావరిక్ విస్కీ ఫుల్ బాటల్ తీనూ.

ఆ రాత్రి అందరం తృప్తిగా తాగి మత్తుగా పడు
కున్నాం.

ఉదయం లేచి పళ్ళు తిని లోయను చుట్టుకుని వున్న
కొండను ఎక్కనారంభించాము. సాయంత్రానికి కొండ
ఎక్కి అవతలికి దిగాము. కనుమాపు మేరలో జనసంచారం
కనిపించలేదు.

కొద్ది దూరం పోయింతరువాత జనసంచారమూ, ఒక
చిన్న పల్లె కనిపించాయి.

మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలకు ఆ పల్లె చేరాము.
కొండలవైపునుండి వస్తున్న మమ్మల్ని అందరూ
ఆశ్చర్యంగా చూశారు.

వారికో కట్టు కథ చెప్పి, ఆ వూరి ప్రెసిడెంటు గారిని
పరిచయం చేసుకుని వారింట్లో భోజనం చేశాము. నాలుగు
రోజుల తరవాత తృప్తిగా భోజనం చేసాము.

భోంచేసి పిచ్చాపాటి మాట్లాడుతూ రామప్పపాలెం
ఎంత దూరమని అడిగాను. అతడు చెప్పిన సమాధానానికి
అందరం ఆశ్చర్యపోయాం.

రామప్పపాలానికి మేము దెబ్బె కిలోమీటర్ల
దూరంలో వున్నాము.

సారంగం ఒక చివరనుండి ఇంకొక చివరకు దాదాపు
దెబ్బె కిలోమీటరు.

ఊరివారికి వీడ్కోలు చెప్పి మర్నాడు ఉదయం
బస్సులో బయలుదేరాము. దారిలో దగ్గురున్న చిన్న
పట్నానికి వచ్చి ఇంకొక బస్సులో రామప్పపాలెం చేరే
సరికి, మస్తాన్, గంగన్నలు మమ్మల్ని చూసి చాలా
సంతోషించారు.

వారు అడవిలో మా కోసం మూడు కోజులుచూసి, ఇక తిరిగిరామని నిశ్చయించుకుని, ఆవేదనగా రామప్ప పాలెం తిరిగివచ్చారు.

సారంగం గురించి గ్రామస్థులంతా ఉత్సాహంగా అడిగారు. ఆయుధాల గురించితప్ప, మిగిలిన కథంతా చెప్పాము. అందరూ భయంతో దిగుసుకుపోయారు. యువకులు మా సాహస యాత్రను ఆభినందించారు. వృద్ధులు ఇలాంటి అనవసర సాహసాలు చేయవద్దని మందలించారు.

ఆ రాత్రి అక్కడ గడిపి, మరునాటి ఉదయం మా పట్టణానికి బయలుదేరాం నలుగురమూ.

“జీవితంలో ఇంకెప్పుడూ సారంగాలలో ప్రవేశించను, నాకు నూరేళ్ళకు సరిపడేలా అనుభవం లభించింది” అన్నాడు ఇస్మాయిల్.

“నీవు మాతో సారంగంలో ప్రవేశించకుండా వుండి వుంటే, నీ బాగ్ లోకి ఇప్పుడు బంగార ముందేది కాదు” నవ్వుతూ అన్నాడు అరుణ్.

“మెషిన్ లా మనిషి పట్టణాలలో ఎంత కాలం బ్రతికినా ఏం ప్రయోజనం. జీవితాలలో హాయి తెలియాలంటే ఇలాంటి అనుభవాలు అవసరం. మనిషి జీవితం ఎప్పుడూ అడ్వంచర్ తో గడపాలి” కిట్టూ అన్నాడు సిగరెట్ వెలిగిస్తూ.

నే నేమీ మాట్లాడలేను. బస్సు కిటికీలోంచి దూరంగా కనిపిస్తున్న గంగన్న, మస్తాన్ లను చూస్తుండిపోయాను. బస్సు మా వూరికి బయలుదేరింది.